

INLEIDING: BEMOEDIGEN EN VOLHOUDEN

Ik ben Heileen Holman, één van de vier kerngroepsleden in woongemeenschap De Wonne Almelo. Dit een oecumenische gemeenschap waar mensen die dakloos zijn of dreigen te worden tijdelijk onderdak kunnen vinden. Het streven is dat onze huisgenoten binnen 9 maanden hun leven zover op de rails hebben, dat ze verder kunnen. Een eigen huis, een kamer, begeleid wonen, of wat dan ook. De woongemeenschap bestaat uit kerngroepsleden en tijdelijke huisgenoten. Er is plaats voor maximaal 9 tijdelijke huisgenoten.

We hebben in principe plaats voor 2 of 3 asielzoekers in onze woongemeenschap. Voor de asielzoekers in ons huis geldt de 9 maanden regel niet. Hun situatie is niet te vergelijken met die van Nederlanders die zijn vastgelopen. Hun leven bestaat vaak uit wachten, wachten en wachten. Op papieren uit het land van herkomst, een afspraak met hun advocaat, een oproep voor behandeling van hun zaak. En dan weer wachten op de uitslag daarvan.

Bij de vraagstelling van deze workshop moest ik vooral denken aan: **HOE HOUDEN ZIJ HET VOL! HOE GAAN ZIJ OM MET TELEURSTELLINGEN EN TEGENSLAGEN?** Maar dat is nu even de vraag niet.

We hebben door de jaren heen menig asielzoeker voorbij zien trekken. Sommige bleven maar kort, anderen bleven jaren.

Marco uit Burkina Faso woont nu al 8 jaar bij ons. Hij heeft het geluk dat hij mocht studeren en dat dit door vrienden en later het UAF hem financieel ook mogelijk is gemaakt. Hij deed eerst verschillende niveaus Beeld & Geluid in Hilversum en nu studeert hij volgend jaar af in een vorm van Elektrotechniek aan de Hogeschool in Enschede. Het is dóórzetter. En hij is Christen. Hij put uit zijn geloof, het houdt hem op de been. Hij toont zich niet depressief of zwaarmoedig. En hij heeft een soort moeder die hem al jaren begeleidt. Zij heeft ervoor gezorgd dat hij bij ons kwam en gaat ook mee naar instanties en organisaties als dat nodig is.

Mohamed uit Libië kwam ruim 2 jaar geleden bij ons omdat hij zijn verdere procedure buiten het AZC moest voorbereiden en het dus elders moest afwachten. Hij wachtte eindeloos op papieren uit dit land dat uit verschillende stammen bestaat. Hij was gemarteld, leden van de familie was vermoord, maar bewijs het eens, hij had **bewijs** nodig dat hij in de gevangenis vastgehouden is, dat zijn familie vermoord is... maar vindt dat maar eens! Zijn broer en moeder hebben het wel geprobeerd, en met héél veel moeite kreeg hij een document dat officieel vertaald moest worden. Voor dat gebeurd was, waren we ook weer weken, maanden verder... Hij deed vrijwilligerswerk in de kringloopwinkel, kluste af en toe wat bij en ging heel veel naar de sportschool. Daar vergat hij zijn sores een beetje, en werkte hij aan lijfelijke gezondheid. Hij had altijd last van zijn rug... Sinds kort is hij weer in een AZC... omdat de situatie in zijn land niet toelaat dat er ook maar iemand wordt teruggestuurd... Ook hij had steun aan zijn geloof, hij was en is moslim.

HOE HOUDEN ZIJ HET VOL, HOE HOUDEN WIJ HET VOL? Financieel gezien zijn er voor ons geen beletsels meer. Komen de asielzoekers uit het AZC in Almelo of omgeving, dan betaalt de gemeente Almelo sinds 2015 voor Bed-Bad-Brood, oftewel voor de woonkosten die we voor hen maken. En sinds kort krijgen ze ook € 15 zakgeld per week. Emotioneel is het natuurlijk anders.

Zelf houd ik het vol omdat ik met ze omga als goede kennissen, vrienden. Maar ik hoef niet alles van ze te weten. Ik bevraag ze niet op hun verleden, wat ze gedaan hebben of niet. Wat hen overkomen is hoor ik soms, meestal maar mondjesmaat. Ik heb geen oordeel over hen. Immers, voor het leven in ons huis is dat ook niet nodig. Het zijn mensen die steun, onderdak vragen. En naast ons zijn er anderen zijn die hen specifiek bij hun asielaanvraag ondersteunen, vaak mensen van Vluchtelingenwerk

of een ander verband waarin asielzoekers verder geholpen worden. In een enkele situatie een betrokken en deskundig mens. Wij bieden hen en anderen een veilig thuis, een rustige plek om op adem te komen, in een huis waar ze zich welkom mogen weten.

Hoe kunnen we zo'n plek bieden, waar halen we de kracht vandaan? De kracht ligt voor ons in 'de gemeenschap' en dat we het samen doen. Waarbij twee lijnen van belang zijn: de horizontale en de verticale.

In onze Wonne-gemeenschap zijn dit dan belangrijke aspecten:

1. **We leven samen onder hetzelfde dak, het is een leven in verbondenheid met elkaar.** Samen maken we De Wonne tot een heilzame en veilige plaats. Ieder hoort erbij, en samen ben je sterk. En als je zo met elkaar samen leeft, kun je er voor elkaar op een ongedwongen manier zijn. Ontstaan er soms zomaar heel persoonlijke gesprekken.
2. **We delen met elkaar.** We delen het huis, aandacht, zorg en talenten. We vullen elkaar aan, doen dingen samen en helpen elkaar op weg. Net als in een gezin waarin je elkaar met raad en daad bij staat.
3. **Onze mensen worden vooral aangesproken op waar ze góed in zijn.** Mogen ervaren dat ze gewaardeerd worden om wie ze zijn.
4. **We proberen respectvol en waardierend met elkaar om te gaan.** Een hartelijk woord, een glimlach of een bemoedigend knikje.
5. **We werken samen met anderen die de asielzoeker bijstaan en ondersteunen.** Iedere tijdelijke bewoner heeft in huis een soort mentor, maar de verdere hulpverlening wordt door een professional of vrijwilliger van bijv. Vluchtelingenwerk gedaan. Als kerngroep onderhouden we daarmee contact.
6. **Niemand wordt in ons huis snel afgeschreven.** Veeleer kijken we samen waarom het niet lukt om te doen wat afgesproken is. Je moet het echt bónt maken om je kansen te verspelen.
7. **Tenslotte, als kerngroep leven we vanuit de inspiratie van het christelijk geloven.** Een werkwoord dat ons in beweging houdt en waaraan we ons 'warmen', 'optrekken' en 'schuren'.

Ik heb ervaren hoe belangrijk het is om 'gemeenschap' te voeden, te onderhouden, er zuinig op te zijn. Deels doen we dat in meditatieve momenten in de kapel. Maar ook in de bijeenkomsten met onze coach van buitenaf. Dan kunnen strubbelingen en misverstanden die er onderling zijn, recht gezet worden. **Zo zoek je steeds weer verbinding met elkaar.**

Vanzelfsprekend vinden we ook voeding in andere verbanden. In ons werk, in een parochie- of kerk-gemeenschap, de Franciscaanse Beweging, een orkest of koor, of zomaar in het bos...

Je hebt elkaar nodig om het vol te houden, eraan te gaan staan. Als diaconaal consulent had ik een definitie van diaconaat waarin onder meer gezegd wordt 'dat je de kleine deelopoverwinningen moet vieren' en dat houdt ook ons mee op de been. Twee van onze asielzoekers van de laatste maanden hebben een nieuwe asielaanvraag lopen. En twee gezinnen van Armeense mensen leven nu in Nederland met een verblijfsvergunning. Dát heb je nodig en het verzacht de keren dat mensen zijn teruggestuurd, of, zoals ook eens een vrouw die bij ons woonde, werd opgesloten in Kamp Zeist en uiteindelijk naar het land van herkomst is terug gestuurd.

Heileen Holman, 23 november 2019